

**KATEDRA I KLINIKA OTOLARYNGOLOGII
I ONKOLOGII LARYNGOLOGICZNEJ
UNIwersYTETU MEDYCZNEGO
W LUBLINIE**

20-954 Lublin, ul. Dr K. Jaczewskiego 8
tel. +48 81 724 45 18; fax. +48 81 724 45 17
e-mail: kllar@umlub.pl

Lublin 17.08.2018

Ocena

**rozprawy doktorskiej mgr Grażyny Greczki pt. „Obszary optymalizacji działania programów
prozdrowotnych w oparciu o analizę Programu Powszechnych Przesiewowych Badań
Słuchu u Noworodków w Polsce”**

Program Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków w Polsce to unikatowy program prozdrowotny obejmujący prawie wszystkie rodzące się w Polsce dzieci. Program działa od 2002 roku i podlega zmianom związanym ze przemianami społecznymi, reformą systemu zdrowia i rozwojem technologii komunikacyjnej. Podjęcie tematu analizy zmian Programu oraz oceny optymalizacji działania programu uważam za aktualne i ważne.

Praca doktorska mgr Grażyny Greczki składa się z cyklu 3 publikacji opatrzonych omówieniem i komentarzem oraz streszczeniem w języku polskim i angielskim. Cykl publikacji zawiera następujące pozycje:

1. Rola lekarza pediatry w Programie Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków w Polsce. Grażyna Greczka, Maciej Wróbel, Piotr Dąbrowski, Joanna Szyfter-Harris, Witold Szyfter. *Standardy Medyczne Pediatria*. 2016, 13: 112-116.
2. Analysis of follow-up at the diagnostics level in the Polish Universal Neonatal Hearing Screening Program (PUNHSP). Grażyna Greczka, Monika Zych, Maciej Wróbel, Piotr Dąbrowski, Joanna Szyfter-Harris, Witold Szyfter. *Journal of Medical Screening* 2018, 25: 13-16

3. Analiza zmian Programu Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków na przestrzeni 15 lat działania. Grażyna Greczka, Monika Zych, Witold Szyfter, Maciej Wróbel. Otolaryngologia Polska 2018

Publikacje te zostały opublikowane w ostatnich 2 latach i stanowią spójny zbiór dotyczący działania PPPBSuN. W każdej z prac zawartych w rozprawie mgr Greczka jest pierwszym autorem. W pierwszej pracy cyklu jest 4 współautorów, w drugiej 5, a w trzeciej 3. Dwie prace z cyklu opublikowane zostały w języku angielskim.

Celem pracy było wskazania obszarów optymalizacji działania programów prozdrowotnych oraz możliwości poprawy ich funkcjonowania na podstawie analizy działania PPPBSuN.

Autorka wyróżniła 4 cele szczegółowe:

- 1- Analiza działania PPPBSuN przed i po wprowadzonych zmianach
- 2- Wykrycie wrażliwych obszarów organizacyjnych programu
- 3- Identyfikacja zmian i metod poprawy działania PPPBSuN
- 4- Analiza wyników wprowadzonych zmian

Analiza działania PPPBSuN przed i po wprowadzonych zmianach była przedmiotem wszystkich prac cyklu publikacji. Zidentyfikowano 13 głównych modyfikacji Programu dotyczących aspektów prawnych, administracyjnych, audytów i zmian informatycznych. Zmiany te podniosły jakość uzyskiwanych wyników i usprawniły zarządzanie Programem.

Analiza wrażliwych obszarów organizacyjnych przeprowadzona przez Doktorantkę dotyczyła jakości uzyskiwanych danych, komunikacji personelu z rodzicem i dostępności badań diagnostycznych. Analiza zgłaszalności dzieci z podejrzeniem wystąpienia wady słuchu na podstawie Centralnej Bazy Danych wykazała niską zgłaszalność, którą zweryfikowano wykazując niepełne wypełnianie danych, wydłużony czas na wizytę oraz niepełną informację dla rodziców. Bezpośredni kontakt pracowników Biura Koordynatora Medycznego PPPBSuN z ośrodkami umożliwił wykrycie, wyjaśnienie i korektę nieprawidłowości.

Doktorantka podkreśla, że najbardziej wrażliwym obszarem organizacyjnym, jest czas oczekiwania dzieci na kolejne etapy diagnostyki, co wiąże się z brakiem odrębnych procedur regulowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Kolejny cel pracy uwzględniał identyfikację metod i zmian w PPPBSuN. Doktorantka opisuje wdrożenie kontroli ośrodków przez porównanie liczby wpisów do Centralnej Bazy

Danych z liczbą porodów z bazy NFZ i danych Głównego Urzędu Statystycznego, co spowodowało wzrost odsetka wprowadzanych do Centralnej Bazy Danych dzieci do 96,6%. Wprowadzono również nowe zestawy raportów oraz zmieniono treść certyfikatów badania przesiewowego.

Czwarty cel pracy stanowiła analiza wprowadzanych zmian, która wykazała poprawę jakości wprowadzanych danych oraz usprawnienie systemu raportów i łatwość ich generowania.

Doktorantka podsumowuje, że wprowadzone modyfikacje umożliwiły skrócenie czasu przeprowadzania analiz. Analiza zgłaszalności na kolejne etapy diagnostyczne doprowadziła do wskazania obszarów wrażliwych i wykazania rzeczywistego odsetka zdiagnozowanych dzieci.

Doktorantka dobrała prawidłowo literaturę zarówno w języku polskim jak i angielskim. Cytowane są najnowsze publikacje powiązane tematycznie. Opublikowane prace oraz komentarz do cyklu publikacji, napisane są poprawnym i zrozumiałym językiem. Doktorantka dobrała prawidłowo metody badawcze, a każda z prac cyklu ma typowy układ.

Z obowiązku recenzenta należy wskazać na niechronologiczny zapis celów szczegółowych w komentarzu do cyklu prac. Cel 1 - „Analiza zmian przed i po wprowadzonych zmianach” oraz cel 4- „analiza zmian” pokrywają się i mogłyby zostać omówione w jednym końcowym punkcie.

Przedstawione propozycje nie umniejszają jakości pracy. Wyniki opracowania mają duże znaczenie praktyczne, pozwalają na zrozumienie mechanizmów zmian w PPPBSuN umożliwiając utrzymanie wysokich standardów programu i dalszy jego rozwój. Wyniki publikacji mogą też być wykorzystywane w prowadzeniu innych programów prozdrowotnych. Przedstawiony cykl publikacji wskazuje na dużą widzę Doktorantki dotyczącą PPPBSuN i biegłość w posługiwaniu się olbrzymią bazą danych.

Mgr Grażyna Greszta wykazała się wiedzą teoretyczną, umiejętnością stawiania problemów badawczych, prawidłowego doboru metod badawczych i wyciągania wniosków.

Praca pt. ” Obszary optymalizacji działania programów prozdrowotnych w oparciu o analizę Programu Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków w Polsce ” spełnia wymogi zgodnie z art.13. ustęp 1. Ustawy z dn 14 marca 2003 roku o stopniach

naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki wraz z późniejszymi zmianami, dlatego wnioskuję o dopuszczenie mgr Grażynę Greczkę do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Marcin Szymański
Dr hab. Marcin Szymański